

18. Drøftelse af retningslinjer for skilte og reklamer i København (2017-0381662)

Bilag

Bilag 1 Retningslinjer for skilte og reklamer i København

Bilag 2 Medlemsforslag om skilte og reklamer

Teknik- og Miljøudvalget skal drøfte Københavns Kommunes retningslinjer for skilte og reklamer, herunder den konkrete problematik med opsatte lyspaneler på ejendommen på hjørnet af Rosenborggade og Tornebuskegade.

Sagsfremstilling

Indstilling

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at Teknik- og Miljøudvalget drøfter Københavns Kommunes retningslinjer for skilte og reklamer (bilag 1).
2. at der hermed er gjort op med medlemsforslaget fremsat af Enhedslisten og Venstre på møde i Teknik- og Miljøudvalget 23. oktober 2017, som ændret og vedtaget af et enigt udvalg om at udarbejde et forslag til politisk drøftelse af Københavns Kommunes retningslinjer for skilte og reklamer (bilag 2).

Problemstilling

På baggrund af et medlemsforslag stillet af Venstre og Enhedslisten besluttede et samlet udvalg på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 23. oktober 2017: ”At Teknik- og Miljøudvalget pålægger Teknik- og Miljøforvaltningen at udarbejde et forslag til politisk drøftelse af Københavns Kommunes retningslinjer for skilte og reklamer, herunder den konkrete problematik med opsatte lyspaneler på ejendommen på hjørnet af Rosenborggade og Tornebuskegade”.

Retningslinjerne har til formål at understøtte forvaltningens myndighedsarbejde i forbindelse med godkendelse af ny skiltning samt tilsyn hermed. Retningslinjerne er retningsgivende for forvaltningens vurdering inden for lovgivningens rammer af, om skiltning lever op til kommunens æstetiske krav og hensynet til byens bymæssige og arkitektoniske kvaliteter, samt om skiltning er til gene i byens rum eller for beboere eller for trafikken. Endelig skal retningslinjerne være til gavn for både erhvervsdrivende og borgere ved at oplyse om kommunens praksis med hensyn til udformning og placering af skilte og reklamer i byrummet.

Løsning

Teknik- og Miljøforvaltningen har gennem lovgivningen mulighed for at regulere udbredelse og teknikken (med/uden lys) af skilte på bygninger. Hjemlen for forvaltningens afgørelser er dels byggeloven for ejendomme uden lokalplan og planloven for ejendomme omfattet af en lokalplan, byplan eller skødeservitut (den såkaldte facadecensur). Herudover er det nødvendigt med en tilladelse efter vejloven, hvis skiltet hænger ud over offentlig vej. Forvaltningen kan med hjemmel i byggeloven stille vilkår om belysning af bygningen, ligesom der kan stilles vilkår for lysets påvirkning af omgivelserne. Forvaltningen kan herudover ved forbud eller påbud sikre, at eksisterende skiltning, lysinstallationer og lignende ikke er til ulempe eller virker skæmmende i forhold til omgivelserne. Dette kan eksempelvis indebære, at der fra forvaltningens side opstilles vilkår om, at lys fra forretninger ikke må blinke, men blot være statisk. Trafikale hensyn *skal* inddrages efter vejloven og *kan* i et vist omfang også inddrages efter byggeloven i form af ulempebetragtninger. Dvs. at hensynet til trafikken også kan indgå i vurderingen, uanset at skiltet – som det

var tilfældet i den konkrete sag – ikke er ophængt over vejareal. Forvaltningen kan med hjemmel i lokalplaner, byplaner eller skødeservitutter alt efter deres indhold stille lignende krav forinden opsætning af skilte og reklamer med og uden lys på ejendomme, der er omfattet heraf. Forvaltningens afgørelser vedrørende lysinstallationer er skønsmæssige, og kan derfor ikke påklages til en anden administrativ instans.

Som myndighed er forvaltningen fortolker af og myndighed i forhold til byggeloven, vejloven og planloven. Kommunen kan således inden for lovgivningens rammer og på baggrund af de hensyn, retningslinjerne bygger på, beslutte at føre en mere lempelig eller mere restriktiv skiltepolitik over for forretninger i byens rum i forhold til hidtidig praksis.

Forvaltningens målsætning er at sikre en så hensigtsmæssig skiltning som muligt i byens rum, hvor der både tages hensyn til forretninger og andre erhvervsdrivende og til borgerne i København.

I forbindelse med tilladelser vurderes ansøgningen ud fra det konkrete sted, hvor byliv, trafik, antal af boliger, hensynet til bevaringsværdier og rekreative/grønne områder spiller en rolle.

Forretninger og erhvervslivet i øvrigt

Efter nuværende praksis kan forretninger i stueplan normalt forvente at opnå tilladelse til et facadeskilt og et udhængsskilt. Yderligere ønsker om skiltning bliver vurderet konkret i forhold til mulighederne omkring den pågældende ejendom og i forhold til ejendommens naboer mv. I takt med stigende konkurrence fra bl.a. nethandel og lysteknologiens udvikling ønsker mange forretninger at profilere sig yderligere ved mere tydelig skiltning, der lyser op i mængden.

Lys i forretningen ses også som en forebyggende foranstaltning mod indbrud. Forretninger med meget værdifulde varer får ofte fra deres forsikringsselskab stillet krav om lys inde i forretningen døgnet rundt.

Når forvaltningen giver tilladelse til skiltning og reklamering, er der fokus på, at facadernes udtryk og de ofte snævre historiske byrum respekteres. Store dele af de historiske bydele, middelalderbyen, Christianshavn og Frederiksstaden er visuelt sårbare, hvorfor skilte og reklamer skal indpasses med stor respekt for de historiske og arkitektoniske værdier. Omvendt er lysreklamer en karakteristisk del af bybilledet i områderne omkring Rådhuspladsen, Hovedbanegården, Søerne, Vesterport og Nørreport. Her har forvaltningen i kraft af det byliv, der er skabt af biografer, Tivoli, hoteller og trafik, og de mange bygninger i en modernistisk arkitektur, større mulighed for at give tilladelse til opsætning af reklamer.

Borgerne

En del borgere oplever gener ved lys fra forretninger. Forvaltningen kan ud fra klagebilledet konstatere, at oplevelsen af gener fra lys er meget individuelt bestemt, og derfor svære at håndtere ud fra et sagligt grundlag i forhold til forvaltningens hjemmel på området, lighedsgrundsætningen mv.

De klager, forvaltningen modtager, handler generelt om lysstyrke, farvet lys, lys fra spots og fra lys med blinkende eller rullende effekter. Graden af klager er meget forskellig fra bydel til bydel. I middelalderbyen med snævre, mørkere gader kan kontrasten fra lys fra forretninger være særlig stor, og giver derfor anledning til flere klager end over lys fra forretninger i bredere gader og deciderede handeleggader.

Forvaltningen kan med hjemmel i den ovennævnte lovgivning begrænse lys fra forretninger i middelalderbyen, hvis det kan fastslås, at lys fra en forretning udgør en væsentlig gene for omgivelserne i forhold til lys fra andre forretninger i området. En negativ effekt ved en begrænsning af lysudbredelsen kan være, at gaderummet i middelalderbyen vil fremstå mørkere end i dag, hvilket kan medføre større utryghed for borgerne i døgnets mørke timer.

Samlet vurdering

Forvaltningen vurderer, at den nuværende udvikling i udbredelsen af reklameskiltning og deres synlighed i gadebilledet kan resultere i et større modsætningsforhold mellem erhvervslivets ønsker om synlig skiltning og hensynet til byens borgere.

Erhvervslivet har på den ene side en forventning om, at de kan opnå tilladelse til samme type af skiltning i København, som de kan i landets øvrige byer og kommuner, ligesom der er en forventning om, at der i landets hovedstad er mulighed for reklamering, lysreklamer mv. på linje med tilsvarende metropoler i Europa. Borgerne kan på den anden side have en berettiget forventning om, at skilte og reklamers bidrag til bybilledet er i overensstemmelse med det omkring liggende byrum, og at forvaltningen sikrer en sådan æstetisk og arkitektonisk hensyntagen.

De eksisterende retningslinjer giver forvaltningen muligheder for at vægte æstetiske og arkitektoniske hensyn over hensynet til erhvervets ønske om øget grad af belysning. Forvaltningen kan således allerede nu inden for rammerne af retningslinjerne tilstræbe at anlægge en mere restriktiv praksis i forbindelse med behandling af ansøgning om opsætning af skilte og reklamer med henblik på at mindske oplevede gener ved lysskilte. Samtidig kan forvaltningen med afsæt i de eksisterende retningslinjer tilstræbe, at der med de nye muligheder, som de nye lysteknologier giver, herunder belysning med varmere lystemperatur, fortsat tages hensyn til Københavns velbevarede bykerne med sine store bymæssige og arkitektoniske kvaliteter.

Konkret vil det sige, at forvaltningen i forbindelse med behandling af ansøgning om opsætning af skilte og reklamer – under hensyntagen til hver konkret sag - kan lægge en mere restriktiv linje ift. blinkende lys, lysstyrke og farvetemperatur.

Økonomi

Denne indstilling har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune.

Videre proces

Teknik- og Miljøforvaltningen vil tage udvalgets drøftelse til efterretning.

Pernille Andersen

/Anne-Sofie Degn

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 18. december 2017

Indstillingen blev drøftet.